

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TELJES ÜLÉSÉNEK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉ NEM TETT HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3161/2024. (V. 10.) AB HATÁROZATA

alkotmányjogi panasz elutasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.VI.37.886/2022/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt elutasítja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Muhi Erika ügyvéd) eljáró indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján, melyben a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.VI.37.886/2022/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, a Fővárosi Törvényszék 111.K.702.829/2022/8. számú ítéletére kiterjedő hatállyal.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapját képező egyedi ügyben megállapított tényállás szerint a magyar-amerikai kettős állampolgársággal rendelkező indítványozó és egy amerikai állampolgár mint azonos nemű örökbefogadó házaspár részére a kaliforniai Felső Bíróság (San Francisco) 2014. november 17. napján kelt határozatával engedélyezte egy 2014-ben született gyermek örökbefogadását.
- [3] Az indítványozó és házastársa ezt követően közösen kérelmezték a gyermek közös örökbefogadásának hazai anyakönyvezését, mely kérelmet Budapest Főváros Kormányhivatala a 2019. szeptember 17. napján kelt BP/A/30620/3/2019. számú határozatával elutasított. Az indítványozó és házastársa a határozattal szemben előterjesztett keresetét a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2020. március 5. napján kelt 18.K.34.434/2019/6. számú ítéletével ugyancsak elutasította, a felülvizsgálati kérelem befogadását pedig a Kúria a 2020. május 26. napján kelt Kfv.IV.37.419/2020/2. számú végzésével megtagadta. Az indítványozó és házastársa alkotmányjogi panaszát az Alkotmánybíróság (egyesbíróként eljárva) 2020. december 15. napján kelt végzésével az előterjesztett igazolási kérelem elutasítása mellett, az alkotmányjogi panaszok előterjesztésére nyitva álló törvényi határidő elmulasztása miatt érdemi vizsgálat nélkül visszautasította.
- [4] 1.2. Az indítványozó és házastársa 2021 júliusában elváltak, majd az indítványozó 2021. november 24. napján immáron elvált családi állapotúként, egyedül (részben az indítványozó családi állapotának megváltozására, részben a magyar jogszabályok módosulására tekintettel) ismételten kérte a gyermek örökbefogadásának hazai anyakönyvezését. Budapest Főváros Kormányhivatala (az alkotmányjogi panaszra okot adó közigazgatási peres eljárás alperese) 2022. június 28. napján kelt, BP/A/18581/4/2022. számú határozatával az anyakönyvi bejegyzés teljesítése, az anyakönyvi kivonat kiállítása iránti kérelmet elutasította. A Kormányhivatal határozatának indokolásában hivatkozott az Igazságügyi Minisztérium Nemzetközi Magánjogi Főosztályának állásfoglalására (XX-NMFO/AKV/1830-2/2022.), mely szerint „[a]z a tény, hogy a kérelmező azonos nemű házastársával kötött házassága időközben felbontásra került, nem változtat azon, hogy a gyermeket házaspárként, közösen fogadták örökbe”, márpedig a közös örökbefogadás lehetősége a magyar jog szerint csak házasságban élő férfi és nő számára biztosított. A határozat arra is utalt, hogy a 2019-2020-ban zajlott korábbi eljáráshoz képest az ügyben alkalmazandó magyar jogszabályi környezet nem változott meg.

- [5] 1.3. Az indítványozó keresete alapján eljáró Fővárosi Törvényszék 111.K.702.829/2022/8. számú (a perköltség vonatkozásában 10. számon utóbb kiegészített), 2022. október 20. napján kelt ítéletében az indítványozó keresetét elutasította. A bíróság ítéletében rögzítette, hogy „az előzményi ítélet megállapításai a gyermek hazai anyakönyvezését érintően nem hagyhatók figyelmen kívül, azok *res iudicata*nak minősülnek” (Fővárosi Törvényszék ítélete, Indokolás [12]), tekintettel arra, hogy a hazai anyakönyvezésre irányadó jogszabályi környezet a korábbi eljárásban alkalmazott jogszabályokhoz képest nem változott meg. A Fővárosi Törvényszék azt is megállapította, hogy „az a tény, miszerint a felperes egyedül nyújtott be kérelmet, nem változtat a közös örökbefogadás jellegén, így ezen a jog[al]apon az előzményi ítélet megállapításaitól nem indokolt eltérni” (Fővárosi Törvényszék ítélete, Indokolás [13]). A bíróság ítéletében azt is kiemelte, hogy a Kormányhivatal határozata az Alaptörvény L cikk (1) bekezdésével, és az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlatával is összhangban áll.
- [6] 1.4. A Fővárosi Törvényszék jogerős ítéletével szemben az indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. A Kúria Kfv.VI.37.886/2022/2. számú, 2023. január 19. napján kelt végzésével a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadta, tekintettel arra, hogy az indítványozó sem azt nem mutatta be, hogy az eddigi joggyakorlat továbbfejlesztése mely ok(ok)ból kifolyólag szükséges (Kúria végzése, Indokolás [20]), sem pedig azt, hogy az indítványozó egyedi ügye mennyiben és miért lehetne hatással a társadalom szélesebb körére (Kúria végzése, Indokolás [21]). A Kúria végzésében azt is rögzítette, hogy (figyelemmel az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlatára is) az elsőfokú bíróság a keresetben hivatkozottak kapcsán eleget tett az indokolási kötelezettségének is (Kúria végzése, Indokolás [23]).
- [7] 2. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszát, melyben a Kúria Kfv.VI.37.886/2022/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, a Fővárosi Törvényszék 111.K.702.829/2022/8. számú ítéletére is kiterjedő hatállyal. Az alkotmányjogi panasz szerint a Kúria mérlegelési jogkörben meghozott döntése, valamint a Fővárosi Törvényszék ítélete sérti az Alaptörvény G cikk (1) bekezdését, II. cikkét, VI. cikk (1) bekezdését, XV. cikk (2) bekezdését, XVI. cikk (1) bekezdését, XXVIII. cikk (1) bekezdését és 28. cikkét, az alábbiak szerint.
- [8] 2.1. Az indítvány szerint a Kúria végzése sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését és 28. cikkét, tekintettel arra, hogy a Kúria végzésében nem vizsgálta meg kellő alapossággal az ügy lényegi részére vonatkozó indítványozói észrevételeket, és így a bíróság a döntésében azok értékeléséről sem adott számot olyan részletességgel, ahogyan azt az Alaptörvény megköveteli. Az alkotmányjogi panasz arra is utal, hogy a Kúria hatáskörei gyakorlása során az indokolási kötelezettség megsértésén túl azt sem biztosította, hogy az alapvető jogok esetleges korlátozása az Alaptörvény keretei között maradjon, melynek elmaradását a Kúria döntésének indokolásában sem fejtette ki.
- [9] 2.2. Az alkotmányjogi panasz szerint azáltal, hogy a Kúria döntését mérlegelési jogkörben eljárva hozta meg, az Alkotmánybíróság a Kúria döntésén keresztül az ügy érdemét is felülvizsgálhatja, az indítványozó álláspontja szerint pedig az ügy érdemében született döntés sérti az Alaptörvény II. cikkét, VI. cikk (1) bekezdését és XV. cikk (2) bekezdését is. Az indítvány érvelése szerint az eljáró hatóságok, bíróságok kötelesek lettek volna arra, hogy a gyermek érdekét szem előtt tartva járjanak el döntésük meghozatala során, az Alaptörvény II. cikke által is védett, a VI. cikk (1) bekezdése szerinti „családi élet” fogalma pedig az azonos neműek közötti párkapcsolatot is magában foglalja. Jelen esetben az indítványozó kérelme elutasításának egyetlen oka az indítványozó szexuális orientációja volt, a szexuális orientáció alapján történő különbségtételt pedig nem csupán az Emberi Jogok Európai Egyezménye, hanem az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése is tiltja, mint „egyéb helyzet” alapján történő különbségtételt. Az indítványozó érvelését az Emberi Jogok Európai Bírósága számos döntésével is alátámasztotta. Az alkotmányjogi panasz szerint alaptörvény-ellenes az a megközelítés, mely szerint az indítványozó és gyermeke közötti kapcsolat hazai anyakönyvezésének elutasítása Magyarország közrendjét sértené, az eljáró hatóságok, illetőleg bíróságok pedig semmilyen formában nem adtak számot arról sem, hogy miként érvényesülhetnek a hazai anyakönyvezés nélkül a gyermek jogai. Az indítványozó kérelmének elutasítása azt eredményezi, hogy az indítványozó a közte és a gyermeke között fennálló családügyi viszony fennállását csak külföldi okmánnyal tudja igazolni.
- [10] 2.3. Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény G cikk (1) bekezdésével összefüggésben azt emeli ki, hogy a gyermek magyar állampolgárságának kérdése önmagában is alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, az indítványozó kérelmének elutasítása pedig végeredményben a gyermek kedvezményes honosításának lehetőség-

gét (ezáltal pedig a gyermek magyar állampolgárságának megszerzését, és a magyar állampolgárságból fakadó jogainak és kötelezettségeinek gyakorlását) is befolyásolja. Az eljáró hatóság, illetőleg bíróságok pedig eljárásuk során mindvégig figyelmen kívül hagyták a gyermek legjobb érdekét, amelynek figyelembe vétele pedig az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdéséből fakadó kötelezettség.

II.

[11] Az Alaptörvény indítvánnyal érintett rendelkezései:

„G) cikk (1) Születésével a magyar állampolgár gyermeke magyar állampolgár. Sarkalatos törvény a magyar állampolgárság keletkezésének vagy megszerzésének más eseteit is meghatározhatja.”

„II. cikk Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.”

„VI. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.”

„XV. cikk (2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”

„XVI. cikk (1) Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. Magyarország védi a gyermek születési nemének megfelelő önazonossághoz való jogát, és biztosítja a hazánk alkotmányos önazonosságán és keresztény kultúráján alapuló értékrend szerinti nevelést.”

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, észszerű határidőn belül bírálja el.”

„28. cikk A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

III.

[12] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.

[13] 1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó jogi képviselője a Kúria végzését 2023. március 1. napján vette át, melyhez képest az alkotmányjogi panasz határidőben, 2023. április 28. napján került előterjesztésre. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszát.

[14] 2. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében alkotmányjogi panasz Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozással terjeszthető elő. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény 28. cikke az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából nem tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot (lásd példá-

ul: 3535/2023. (XII. 14.) AB végzés, Indokolás [24]). Az alkotmányjogi panasz ezért ebben az elemében nem teljesíti az Abtv. 27. § (1) bekezdése törvényi követelményét.

- [15] Az Alkotmánybíróság azt is megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszát kizárólag a saját nevében terjesztette elő. Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a bírói döntéssel szemben az érintett személy akkor fordulhat alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz, ha a döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, a gyermek pedig az alkotmányjogi panaszban foglaltak szerint a jelen alkotmányjogi panasz eljárásnak nem volt indítványozója. Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően arra a következtetésre jutott, hogy a G) cikk (1) bekezdése, illetőleg a XVI. cikk (1) bekezdése sérelmét állító indítványi elem nem teljesíti az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja szerinti törvényi követelményt.
- [16] 3. Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény II. cikkével, VI. cikk (1) bekezdésével, XV. cikk (2) bekezdésével és XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben a határozott kérelem követelményét teljesíti.
- [17] 4. A Kúria Kfv.VI.37.886/2022/2. számú végzésével a felülvizsgálati kérelem befogadását mérlegelési jogkörében eljárva tagadta meg. Az Ügyrend 32. § (5) bekezdése értelmében „az Alkotmánybíróság a Kúriának a felülvizsgálati eljárásban hozott nem érdemi döntésén keresztül csak akkor vizsgálja az alapügyben hozott bírói döntést, ha a Kúria az alkotmányjogi panaszban sérelmezett, nem érdemi döntését mérlegelési jogkörben hozta meg.” Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően megállapította, hogy jelen esetben a Kúria végzésén keresztül az alapügyben hozott jogerős döntés vizsgálata is elvégezhető.
- [18] 5. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kétélye vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja [3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]].
- [19] Az Alkotmánybíróság megítélése szerint csak érdemi vizsgálat eredményeként állapítható meg, hogy (i) az indítványozó kérelme elutasításának alapvető oka az indítványozó állításának megfelelően az indítványozó szexuális orientációja volt-e; és amennyiben igen, úgy (ii) ez a bírói jogértelmezés felveti-e az Alaptörvény II. cikke, VI. cikk (1) bekezdése, illetőleg XV. cikk (2) bekezdése sérelmét. Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 31. § (6) bekezdését alkalmazva, külön befogadási eljárás mellőzésével, érdemben bírálta el.

IV.

- [20] Az alkotmányjogi panasz nem megalapozott.
- [21] 1. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelmével összefüggésben az alábbi következtetésekre jutott.
- [22] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint annak megítélése, hogy a felülvizsgálati kérelem befogadásának feltételei fennállnak-e vagy sem, illetőleg a felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálásra alkalmas-e vagy sem, nem alkotmányossági, hanem szakjogi-törvényértelmezési kérdés, melyben az Alkotmánybíróság – következetes gyakorlatának megfelelően – a Kúria döntését nem bírálhatja felül [lásd például: 3333/2022. (VII. 21.) AB végzés, Indokolás [24]]. Önmagában az a tény, hogy az indítványozó valamely kérdésben (jelen esetben a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságának kérdésében) nem osztja az eljáró bíróságok jogi álláspontját, még nem teszi megalapozottá az alkotmányjogi panaszt, függetlenül az indítványozó érveinek helytállóságától vagy azok esetleges helytelenségétől. E körben az Alkotmánybíróság utal arra, hogy a panaszosok (így jelen esetben az indítványozó is) az ügy érdemében hozott vagy a bírósági eljárást befejező egyéb jogerős bírói döntéssel szemben minden esetben előterjeszthetnek az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt, a jogorvoslatok kimerítésének kötelezettsége ugyanis „nem vonatkozik a felülvizsgálatra mint rendkívüli jogorvoslatra.” [Lásd az Ügyrend 32. § (1) bekezdését; ebben az értelemben lásd például: 3312/2023. (VI. 1.) AB határozat, Indokolás [15]].
- [23] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó indokolási kötelezettségből „nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásait is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása” [3107/2016. (V. 24.) AB határozat, Indokolás [38]], az azonban az Alaptörvényből fakadó követelmény, hogy a bíróság által adott indokolásnak az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre minden esetben ki kell terjednie [lásd például: 3312/2023. (VI. 21.) AB határozat, Indokolás [30]]. A felülvizsgálati kérelem befogadhatóságának kérdésében történő döntéshozatal esetében ilyen

- releváns kérdésnek a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 118. § (1) bekezdése szerinti feltételek fennállásának vizsgálata tekinthető, mely vonatkozásban az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kúria végzésében érdemben, kellő részletességgel megindokolta, hogy miért tagadta meg a felülvizsgálati kérelem befogadását (Kúria végzése, Indokolás [19]–[24]).
- [24] Mindezen szempontokra figyelemmel az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelme jelen esetben nem állapítható meg.
- [25] 2. Az Alaptörvény II. cikke, VI. cikk (1) bekezdése, illetőleg XV. cikk (2) bekezdése állított sérelmével összefüggésben az Alkotmánybíróság az alábbiakat állapította meg.
- [26] 2.1. Budapest Főváros Kormányhivatala BP/A/18581/4/2022. számú határozatában az indítványozó anyakönyvi bejegyzés teljesítése, az anyakönyvi kivonat kiállítása iránti kérelmét az Igazságügyi Minisztérium XX-NMFO/AKV/1830-2/2022. számú állásfoglalása alapján részben azért utasította el, mert az Alaptörvény L) cikkére tekintettel „a tárgybeli ügyben hozott amerikai határozat elismerése a magyar közrendbe ütközne és ezáltal az nem anyakönyvezhető Magyarországon”, részben pedig azért, mert az indítványozó (azonos nemű házastársával együttesen) korábban már kezdeményezte a külföldi örökbefogadás hazai anyakönyvezését, és „[a]z örökbefogadás hazai anyakönyvezése során az amerikai bírósági határozat hazai elismerésének feltételeit kell vizsgálni. Az a tény, hogy a kérelmező azonos nemű házastársával kötött házassága időközben felbontásra került, nem változtat azon, hogy a gyermeket házaspárként, közösen fogadták örökbe”, továbbá „[a]z ügyben az IM korábban adott állásfoglalása alapjául szolgáló, a külföldi határozatok hazai elismerését érintő jogszabályi rendelkezések nem módosultak.” A Kormányhivatal ezen utóbbi érvelését a Fővárosi Törvényszék is osztotta, amikor azt állapította meg, hogy „az előzményi ítélet megállapításai a gyermek hazai anyakönyvezését érintően nem hagyhatók figyelmen kívül, azok *res iudicata*-nak minősülnek” (Fővárosi Törvényszék ítélete, Indokolás [12]). A Fővárosi Törvényszék ennek megfelelően az előzményi ítélet azon megállapításától, miszerint a kérdéses örökbefogadás hazai anyakönyvezése Magyarország közrendjébe ütközik, csak akkor tekinthetett volna el, ha a határozat meghozatalát követően a körülmények alapvetően megváltoztak volna.
- [27] 2.2. Annak megítélése, hogy az örökbefogadás hazai anyakönyvezésére vonatkozóan a korábbi határozat meghozatalát követően eltelt időszakban az alkalmazandó jogszabályok megváltoztak-e, ténykérdés. Jelen esetben az indítványozó maga sem jelölt meg olyan, az ügy elbírálása szempontjából releváns jogszabályi rendelkezést, amely a korábbi, az örökbefogadás hazai anyakönyvezésére vonatkozó határozat meghozatalát követően megváltozott volna (lásd a Kormányhivatal határozatának 2. oldalát, illetőleg a Fővárosi Törvényszék ítélete Indokolásának [12] bekezdését).
- [28] Az Alkotmánybíróság e körben kiemeli: az alkotmányjogi panaszra okot adó ügyben egyedül a nemzetközi magánjogról szóló 2017. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: Nmjtvt.) külföldi bírósági határozat elfogadását követően történt hatálybalépése minősülhetne az irányadó magyar jogszabályi környezet megváltozásának. Az Nmjtvt. 126. § (2) bekezdése értelmében ugyanakkor a külföldi határozatok elismerésére és végrehajtására vonatkozó 38-40. alcím rendelkezéseit „az e törvény hatálybalépése után hozott határozatokra kell alkalmazni.” A kaliforniai Felső Bíróság határozata 2014. november 17. napján kelt, ekként a határozat elismerésére még a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. tvr. (a továbbiakban: Nmjtvt.) rendelkezései voltak az irányadók. Az Nmjtvt. 72. § (2) bekezdés a) pontja azt rögzíti, hogy nem ismerhető el a külföldi határozat, ha „annak elismerése a magyar közrendbe ütköznék”. Budapest Főváros Kormányhivatala a korábbi, BP/A/30620/3/2019. számú, 2019. szeptember 17. napján kelt határozatát ennek megfelelően az Nmjtvt. rendelkezéseire alapította, és az Nmjtvt. 126. § (2) bekezdése értelmében a jelen alkotmányjogi panaszra okot adó ügyben is az Nmjtvt. rendelkezéseit kellett alkalmazni. Az Alkotmánybíróság ettől függetlenül arra is rámutat, hogy az Nmjtvt. 72. § (2) bekezdés a) pontja egyébként tartalmilag teljesen azonos az Nmjtvt. 109. § (4) bekezdés b) pontjával (nem ismerhető el valamely külföldi határozat, ha „annak elismerése a magyar közrendbe ütköznék”).
- [29] 2.3. Az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény (a továbbiakban: Atv.) 10. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a hazai anyakönyvezés végzésére kijelölt anyakönyvi szerv anyakönyvezi annak a nem magyar állampolgárnak külföldön történt születését, akit magyar állampolgár örökbe fogadott. Az Atv. 14/A. § (1) bekezdése értelmében ha az anyakönyvi bejegyzés alapja külföldi bíróság vagy más külföldi hatóság döntése, az anyakönyvi szerv az igazságügyért felelős miniszter véleményét kérheti.
- [30] A magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény (a továbbiakban: Áptv.) 4. § (2a) bekezdése értelmében meghatározott feltételek teljesülése esetén kérelemre kedvezményesen honosítható az a kiskorú nem magyar

állampolgár, akit magyar állampolgár fogadott örökbe. Az Áptv. jogalkotói indokolása egyértelművé teszi, hogy az Áptv. 4. § (2a) bekezdése szerinti kedvezményes honosítás előfeltétele a külföldi örökbefogadás hazai elismerése: „Az örökbefogadott gyermek érdekét szolgálja, ha a Magyarországon elismert örökbefogadás által minél könnyebben a magyar állampolgárságú szüleivel azonos állampolgárságot tud szerezni.”

- [31] Az Alkotmánybíróság kiemeli: Budapest Főváros Kormányhivatala a már említett BP/A/30620/3/2019. számú, 2019. szeptember 17. napján kelt határozatában kifejezetten rögzítette, hogy „[a] hazai anyakönyvezés során az anyakönyvi hatóság nem módosíthatja a külföldi tényállást, és nem anyakönyvezhet a külfölditől eltérő örökbefogadókat.” Tekintettel arra, hogy a kaliforniai Felső Bíróság határozatának hazai elismerése során az eljáró hatóság a döntésének meghozatala során azt vizsgálja, hogy a külföldi határozat a külföldi határozatok elismerésére vonatkozó magyar jogszabályi környezet alapján elismerhető-e, ezért az indítványozó családi körülményeinek megváltozása a külföldi határozat elismerése iránti kérelem ismételt előterjesztése szempontjából mindaddig nem tekinthető lényeges körülményváltozásnak, ameddig ezen családi körülményváltozás az elismerni kért külföldi határozat tartalmát nem változtatja meg. Márpedig jelen esetben kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a kaliforniai Felső Bíróság 2014. november 17. napján kelt határozatának elismerése kérdésében korábban már jogerős döntés született, az indítványozó családi állapotának utóbb történt megváltozása pedig az elismerni kért határozat tartalmát nem változtatta meg. Mindez pedig egyben azt is jelenti, hogy az indítványozó kérelme elutasításának oka az alkotmányjogi panaszra okot adó ügyben az indítványozó állításával ellentétben valójában nem az indítványozó szexuális orientációja, hanem a kérelem ítélt dolog (*res iudicata*) jellege volt.
- [32] 3. Mindezen szempontokra figyelemmel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a rendelkező részben foglaltak szerint elutasította.

Budapest, 2024. április 16.

*Dr. Salamon László s. k.,
az Alkotmánybíróság elnökhelyettese*

*Dr. Cziné Ágnes s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró*

*Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Salamon László s. k.,
az Alkotmánybíróság elnökhelyettese,
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett*

*Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Szabó Marcel s. k.,
előadó alkotmánybíró*

*Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró*

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1019/2023.

